

KIADÓHIVATAL.
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető költemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációját általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető költemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációját általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

„Nemzetiségek.”

Ritkán volt a közoktatási költségvetés tárgyalása oly élénk, mint az idén, egyik kiváló nyilatkozat a másikat érte.

Különösen a hazafias szónoklatok egész sorát volt alkalmunk hallani, a nemzetiségi kérdésben, szerbek, oláhok és szászok szép szavakkal esetelítették szeretetüket a hazáért, hódolatukat az alkotmányos törvények előtt; e mellett azonban saját nemzetiségük számára kértek olyat és annyit; hogy ha ez nekik megadtnék, lehetnének egyes magyar megyék, de Magyarország, az többé nem volna seholy. A képviselőház visszautasította mindezen teljesíthetetlen kívánalmakat, elmondotta a nemzetiségeknek, hogy semmi olyast nem fog megadni soha, mely az állam létét veszélyeztetné. Kétségtelenül joga a képviselőháznak, sőt bizonyos tekintetben kötelessége is, így és nem másként nyilatkozni, bár nem akarjuk tagadni, hogy a modorban észleltünk bizonyos merevséget, mely menthető, midőn erre Bismarck ragadtatja magát a hatalom tudatában, de talán nem egészen helyes, midőn azt ott használják, hol a szokásossá vált „testvér népek” kifejezés is már mintegy utmutatásul szolgál, hogy hazánkban a nemzetiség ügye mindenkor nagy tapintatot és eszélyességet igényelt.

Igy a mily helyesnek találtuk Mocsáry képviselő felszólalásának erélyes visszautasítását, ép úgy azt hisszük, hogy ebben, sokkal messzebb mentek, sem hogy a visszautasítás részben el ne veszítse hatását. Mocsárynak felszólalását, midőn egészében rosszalták, helyes lett volna foglalkozni tüzetesebben az általa felállított azon elvvel, hogy az állam ne csak odaadást, hazafiságot követeljen, hanem azért adjon is nyugalmat, jólétet, haladást. Az egyszerű letorkolással, ugyan sokan felszabadultak a zsidó-barát Mocsáry vezérkedése alól, és mi ezt a nyereséget is méltányoljuk, de a nemzetiségekre nézve, de talán a magyar népre magára nézve is bizonyára megnyugtatóbb lett volna, ha reá utalhatnak, hogy a magyar állam teljesíti is kötelességét, és az általa követett bizonyos súlyos áldozatok fejében, fejleszti is polgárai jólétét, és a hű magyar állampolgár, meg is találja e hazában minden kellékét a boldogulásnak. Hogy a Mocsárynak adott válaszok ezt hallgatással mellőzték, az ugyan mit sem von le hazafias voltuktól, de gyakorlati hasznukat legalább is nagyon kétségessé teszi.

Egyébként elismerjük nehézségeit a szerintünk helyes válasznak, midőn azt oly álamban kell megadni, mely könnyelműen elhagyván a biztos kiindulási pontot, a soha sem csalt vezérfonalat, még ki nem forrt eszmék, képtelen utópiák után indul, és a szabadelvűség neve alatt, az egyéni szabadsággal száll szembe. Az első király: kit, hogy szentnek és nem nagyinak hívnak elég baj, mert ez esetben talán többen tartanak a modern szabadelvűséggel összeegyeztethetőnek, hogy reá hivatkozzanak; népét a a folytonos harcok által megfogyva látván, de talán ismerve a magyarnak azon sajátosságát is, hogy harcban tud győzni, de békében hódítani nem; nehogy a számára jóval nagyobb meghódolt népek a magyarság fölé kerüljenek a magyar kezébe adta a keresztet, és az egész állami gépezetet a kereszténységgel szorosan összekapcsolta, hogy a ki mert volna is dacolni az államnak talán

nem eléggé szilárdan álló hatalmával az hajoljon meg a kereszténység varázsa előtt, mely annyi századon át; egy és ugyan az maradt.

A századok eme tapasztalata, nem tartotta vissza azokat, kik nemzetünk sorsát intézni hivatvák, hogy elhagyván a biztos alapot, a kísérletek terére lépjenek. Az országból, melyben mindenki elért, mindenki boldogulhatott a maga módja szerint, a más sérelme nélkül, a „széles Magyarország”-ból állam lett, annak mindent felfaló követelményeivel, az oly megbízható kapesot, a kereszténységet lomtárba vetették, s megkísérték pótolni „szabadelvűséggel,” mely hogy tulajdonkép mai nap miben álljon azok titka, kik ez elnevezést a népek félrevezetésére feltalálták. Megszűnt hazánk „széles ország” lenni, és lett szűk állam, melyben nem fér el senki; horvát, szerb, oláh, tót, szász mind szűknek találja az egykor széles országot és ásitózik a magyar állam tulajdonára; a modern állam saját példájával feljogosítván mindenkit, mindent kívánni; képtelen lévén a jogos kívánalmak még oly csekély részét is kielégíteni.

Mint a korhadásnak indult tölgy erdőben a repkény, ugy a modern államiság minden felforgató eszméjének hatása alatt alapjaiban megfáradott országunkban csak a parasita tenyésztés vigan; burjánzik mint a gyom az elhagyott ugaron: a zsidó; néki hasznosak a modern állam tanai, a régi ország csak türtte őket, a modern állam névleg egyenjogositotta e fajt valósággal pedig nyakára ültette a többinek bennök találván leghibebb végrehajtóit, mindazon új feltalálású állam tanoknak, melyek a kereszténység eszméjétől, mint távolabb viszik a mi egykor boldog országunkat.

A nép belátta ezt már, de mikor akarja belátni az elvakult hatalom?

A protekció.

Az erkölcselenség meleg ágyában fogamzott, gyökeret vert s most virágozik mint nyáron a pipacs és terjed akár a szerb tövis.

Valóságos diszvirág lett belőle. Ott látható a miniszterek hivatalos szobáiban s mindazoknál a kiknek a vak szerencse azt a kegyet adta, hogy az éhes emberiség számára konzokot osztogathassanak. „Keress magadnak pártfogót, ha boldogulni akarsz” ez a Tisza-korszak életelve. Kitűnően végeztél el tanulmányaidat, van pecsétes diplomád, — falatkát sem ér. De, hogy ha szerzetel magadnak egy jó protektort: ugy boldogulásod biztosítva van.

Nem nagyon régiben egy becsületes fiu folyamodott egy nagyon igénytelen állásért. Ugyvéd volt az istenadta; azt hitte, hogy oklevelével, bizonyítványával pályanyertes lesz. No — csalódott. Vele szemben egy másik fiatal ember is folyamodott. Egy kereskedősegéd, a ki megunt méréasztalt s hivatalnok akart lenni. Folyamodványához nem csatolt egyebet, csak vizitkártyát. Egy magasrangú tisztviselő feleségének a névjegyét. És ez a névjegy leverte az oklevelet; a diplomás ügyvéd ellenében a kereskedősegéd lett a győztes.

E kérdésbe vágó példát említett a minap Hermann Ottó a képviselőházban. Egy fiatal ember — a ki a tanári vizsgán háromszor megbukott, de utóbb azért mégis tanár lett — protekció útján kiküldetett a nápolyi embertani kongresszusra a magyar kormány képviselője gyanánt. A nápolyi állattani intézet igazgatója egy czapa

kopolyuját mutatta meg neki. A fiatal magyar tanár erre azt kérdé: miféle lyuk ez?

És a tudósok, akik a világ minden részéből összegyülekezének, még most is kacagnak a magyar kormány küldöttjének égbenyuló ostobaságán!

De — hát a protekció!

Epen ez a rendszer észlelhető az állami hivatalokban is. A kit a tanácsos, vagy felebbvaló szeretet — az halad előre! Van akárhany szorgalmas tehetséges kishivatalnok, a kit — más protekciós gyermekek kedvéért — rendszeresen megelőznek az előléptetéseknél.

Történtek már olyan esetek is, hogy egyes miniszteriumoknál, a nélkül, hogy szükség lett volna rá, egészen új hivatalokat rendszeresítették, csak azért hogy egyik-másik nagy urnak elzüllött fiát az államvagyonból eltarthassák.

E visszaélések meggátolására lett alkotva a minisztériumi törvény. Paragrafusokba szedték, hogy melyik állásra minő kvalifikáció kell.

Csak hogy, nem azért törvény nálunk a törvény, hogy azt meg is tartás! Elég, ha ellenzéki emberrel szemben gyakorolják; a kormány hivei, kegyencei törvényen kívül állanak, ő rájuk nézve az áll, hogy „a kinek az isten hivatalt adott, ést is adott hozzá.” A kormány pedig az ő választottjainak két márékkal osztogatja.

De ez még mind kevés nekik; Tisza egyenesen az országgyűlés által akarja a protekció helyességét és szükséges voltát kimondani. Az új közigazgatási törvényjavaslatnak a főispánok hatáskörére vonatkozó része a többi közt is célozza.

Ha egyéb száz okért nem, — hát ez erkölcselenszándék miatt kell minden lehető elkövetni, hogy a közigazgatási javaslat megbukjék!

b. p. t.

Hogy áll a világ?

Ez egyszer nem kezdem a keleti kérdéssel, hanem igenis a mi szomszéd „sógorainkkal,” kik jelenleg Bécsben parlamentároznak. Szenvedélyes és személyes támadással fajult a szélső németek eljárása a kormányval szemben. Ezek a hőbortos „ultra németek” nagy szájhősök s midőn a kereskedelmi miniszter gyanúsítottknak és rágalmozónak nevezte el, ők meg sem mozdultak. Az osztrák opposzió nem válogatós fegyvertárából eddig az ugynevezett corruptionális hadjáratok mocsarai nem igen vétettek használatba. E részben többször használták az útegeket az opposzió ellen ennek ellenfelei, mint a mennyiszter ez megkísértette: támadni azokkal. Ez a személyeskedő, alaptalan támadás nem az opposzió növekvő erejéről, hanem tehetetlensége erzetéből származott s ez az erzés rosz tanácsadó szokott lenni. És most hagyjuk őket veszekedni, fognak is heteken át — csak az a jó, hogy mi látjuk és nem tudjuk tulajdonképen kívül rokonszenvezzünk mi mint magyar ellenzéki emberek: az osztrák ellenzékkel — mert ellenzék — avagy az osztrák kormánypárttal-e? Mind a két részen van valami, a mivel megbarátkozhatunk s mind a két részen van a mi teljes ellenszenvünkkel találkozik. Tehát hagyjuk őket.

És most térjünk át a keleti dolgokra. Bukarestben folynak a béke alkudozások. Szerbia késik a lefegyverkezéssel s aligha nem akkor is tetőtől-talpig fegyverben marad, ha márczius 1-én a béke meg lesz is kötve. Az alkudozások hosszadalmassága azon gyanut gerjeszté, hogy Oroszország kívánja, a luza-vonát, hogy a tavasszal megújulhatna a keleti válság egész komolyságában. De most már megyőződhetünk, hogy nem így áll, mert a török képviselő nem volt a kellő instrukciókkal ellátva.

A montenegrói fejedelem mint mult számunkban is jeleztük fel szeretné használni a válságos idöket szerény országoeskája szük határainak kitejesztésére. Most már látjuk, hogy ez nem igen sikerült neki. Visszautaztában Bécs et

át fog menni a ravasz feketehegyi Nikitta imár a bécsi Burgban fogja megpróbálni a mit Sz. Pétervárott el nem érhetett: fricskát neki!

Sándor fejedelem tul van minden veszedelmen, melylyel a csár eredeti bosszankodása fenyegette. Kezvezett neki a szerencse, győzött és elég okos volt a jó tanácsra azonnal megkötni a lealázott Szerbiával a fegyverszünetet. A csár most kegyeibe fogja ismét venni a bolgárok hős fejét.

Görögországban egyre hordják halomra a gyuanyagot, de Törökország is összegyűjti Macedoniában hadseregét; van ott neki jelenleg vagy 100 000 ember. A kik egy pillanatban fölfalják a helléneket!

Az angol socialista zavargásoknak véget vetettek s elfogták a „vezéréket.” Érdekes megemlíteni hogy Londonban a lázadó csöcselék száma 50 ezer főre rugott s ezek ellenében csak 2000 katonára és 5000 konstabler állott.

Bismarck legújabb tetteivel foglalkozik néhány nap óta a közvélemény t. i. a kulturkampj felbőszítését s az egyházpoltikai törvények revízióját illetőleg. Noha első sorban az iránt kellene tisztába jönni, hogy azon concessziók által, melyeket Bismarck törvényjavaslatában a katolika egyháznak tesz helyreállítva-e a békét közte és a katolikusok főleg egy felől a római Kuria, másfelől a német ultramontánok közt: de erről most még annál kevésbé vagyunk bizonyosak, mert ellenfelei között is lényeges különbség észlelhető, ugy a Bismarckkal szemben követendő magatartás, mint legújabb javaslatának megítélése tekintetében. Annyi áll, hogy a „kulturkampj” komoly nehézségeket okozott éveken át Bismarcknak, azt bizonyítja különösen az alapság magatartása. S hogy Németország belbekejét is megzavarta ez az állapot, az is köztudomású dolog.

E napokban fog elválni vajjon a karneváli haraugok csöngése békét vagy háborút hirdetnek e? Majd meglátjuk!

L. L.

SZAPULÓ.

Gyönyörű gazdálkodást visz végbe a mi talpnyaló, zsidóimádó kormányunk. Legújabbban a pénzügyminiszter jött vizitáció alá. Persze mentette magát, hogy csak kikerüljön a krédóból, de a mézes madzag, — melyet szegény Magyarország száján végig húzni igyekezett — nem tette meg a hatását. A panaszos nép száját nem lehet bedugni, a kétszer kettőt elcsavarni igyekvő pénzügyminiszter papiros jelentésével. Az árverező dobja tovább pereg, a végrehajtók kapzsi, polyp karjai átölelik a zsidók által kilábolhatatlan hínárba csalogatott nemzetet.

No, de mit is beszéljünk az adósság csinálásból élő, átkos politikájára, 10 nehéz esztendő óta szabad fékén gazdálkodó Tisza kormányról és pártjáról, melynek orozója, (ha ugyan van!) nem pirul, midőn a pénzügyminiszter jelentését pénzügyi rendezésnek és javulásnak kereszteli. Vakulj magyar! Bolondá tesznek a piros bársony szék emberei, s a mamelukok és hiszékenyek: Hozsánna! Amen.

Beszéljenek a számok! Az állami pézoztárak bevételeiről és kiadásairól összeállított kimutatás a mellett bizonyít, hogy a jubiláns 10 évi gyötrelmes kormányzat pénzügyi helyzetünk javulása helyett végromlás felé hajtja az államot. Az 1885. utolsó (okt.)

TÁRCZA.

A bolondokról.

Ha én nagy ur volnék, ki merném mondani, (urnak minden szabad) hogy az egész világ bolond vagy legalább tele van bolondokkal.

Cagliostro is ezt tartotta. Egy francia író pedig nagy könyvet írt arról, hogy a világ fokozatosan közeledik az általános megőrülés felé.

És ki mer ellentmondani?

Nem igaz-e, hogy parva sapientia regitur mundus? Nem bizonyítja-e bölcs Salamon: hogy a bolondok száma végtelen?

Am tessék egy próbát tenni. Állítsa össze az európai nemzetközi statisztikai kongresszus a félészek, balgák, bárgyuk, hülyék, mulyák, mamlaszok, félkegyelműek, habajkák, hebehurgyák, együgyűek, oktondiak, agyafurtek, eszeveszettek, elmebetegek, szóval az örültek névsorát; aztán szabasson a liberális állam uniformis liberiat magyar bakaposztóból e roppant népségre, mely „legszen- tebb” polgári jogát (a képviselő választást) törvény értelmében ugy sem gyakorolhatja: — s meglátjátok, hogy az emberiség azonnal vörös republikánussá fog lenni — azaz ugy fog föltűnni, azaz hasonlítani fog a vörös tengerhez, melynek tánczólab hajjai közt a bölcsök alig foglalnak el annyi helyet, mint hajdan Faráo fuldokló serege.

Ha tetszik még szebbet is mondhatok.

decz negyedében egyenes adókból éppen 2 millió 158,074 frttal folyt be kevesebb, mint 1884 negyedében. Már most az egyenes adó (föld, ház, jövedelem után) egy harmad részét képezi az államnak, s mult év utolsó negyedében, dacára a drákói szigorú végrehajtásoknak két millió frttal kevesebbet hajtott be a pénzügyminiszter. Persze! Mert az adófizetők fokmérője a: földadó. Ha jó a termés ára van, pénze is van mindenkinek: birtokosnak, iparosnak, kereskedőnek, államnak. Ha rossz a termés, s ára sincs, kong a tárczája a finanszminiszternek is.

Hogy 2 millió frt csökkenés mutatkozik, az csak arra vet világot, hogy megfogyatkozott a legfőbb jövedelemzóság. A földadót a gazdák az év második felében fizetik be, mert akkor értékesíthetik munkájuk gyümölcseit. Ez évben a 3-ik negyed eredménye gyengébb, mint 1884-ben. Ennek oka nem más, minthogy örült sebességgel rohanunk lefelé a gazdasági romlás lejtőjén. A kormány és mentegető lapja azzal vigasztalja a magyart, hogy az 1885 év kedvező volt, mert az egyenes adókból 2,700,000 frttal több folyt be, mint 1884-ben. De azt elhallgatja, hogy 1885-ben az új kataszter alapján rótták ki az adót, s ez új kataszter nagyon is fölemelte a föld tiszta jövedelmének tételeit. A kormány: „Nemzet”-je „komoly jelenség”-nek nevezte hogy 1885-ben, az állami kiadásokat, szemben az 1884-ik évvel, megint 10 millió frttal szaporította. Ha meggondoljuk hogy a mult évre a pénzügyminiszter költségvetése készítésekor csak (!) 11 millió 883,763 frtyi deficitet előirányzott, most az évi merleg azzal az örvendetes (?) eredménynyel lepi meg Magyarországot adófizetőit, hogy a deficit, melyet természetesen adósságsinálással kellett fedezni, nem 11 millió 883,763 forint, hanem kerek summában 45 millió 5 százezer forint volt. Ime, előttünk áll a magyar állam pénzügyi helyzete egész iszonyúságában, rideg nyomorúságos voltában.

Ha a zsidó nem uralná, irányítaná kereskedelmünket, ha nem iparkodna e vérszopó faj uzsoráskodásával, csalásválással, adósságsinálással csábító manipulációival a magyar embernek vérrrel, verejtékkel szerzett vagyonát, keserves keresményét ragadozóként elrabolni, a népet nyuzni, halálba üldözni, boldogulni a nemzet, lenne pénz, megelégedés. Hja, de nem értünk meg még ennyire! Felvilágosodás, jótékony antiszemizmus, jöjjön el a te országod!

Á. G.

HIREK.

Tarkányi Béla (családi néven Viperina József) egri kanonok jelentékeny egyházi író, a Szent-István társulat alelnöke, ismert költő meghalt, halála súlyos veszteség az irodalomra s egyháza egyaránt, a boldogult 1821. jan. született Miskolcon polgári szülőktől. Az irodalom terén 1840-ben tette első kísérleteit, ekkor nyújtván be Hoáldozat című balladáját mint pályamunkát a Kisfaludy-társasághoz. Műve dicséretet nyert. 1846 július 22-én Pyrker egri érsek mellé szertartóvá lön kinevezve. A beteg érsek magával vitte őt Karlsbadba s onnan a gasteini fürdőbe, honnan visszatérve Pyrker Bécsben 1. 47. október 2-án elhalt s Tarkányi Lillienfelden eltemettetvén őt, szívét magával hozta Egerbe. Bartakovics egri érsek, Pyrker utódja, megtartotta Tarkányit titkárnak, később Egyekre (Szabolcsmegye) lelkész-szé nevezte ki, mely alásárolt aztán kanonokká és borsmonostori apáttá lépett elő. Tarkányi

Hasonlítani fog az emberiség a diszmagyar ruhához, melynek szövete nem látszik a sujtástól, értvén sujtás alatt a bolondokat.

És ez a szerencse, hogy a bolondság sujtás nem csapás; nem főképp akkor, midőn egész ország vagy egész világ megbolondul. Akkor egész világ nem egyéb, mint bojt a szerencse sípkáján, mert hát a szerencse az együgyűeket szereti.

Mikor egész világ bolond, egész világnak igaza van: bölcs... Ugyanazért a nagy Bossuet aligha nem téved, midőn egyik beszédjében fölajdul: az a földön a legnagyobb szerencsétlenség, hogy senki sem éri be azzal hogy bolond, de másokra is rájok iparkodik tukmálni bolondságát. (Serm. III. pour le dimanche I. de Careme)

Bölcsen mondja a szent könyv: Boldogok az együgyűek! Beati simplices. A bolondság — bolondság, és a boldogság — bolondság, amennyiben az ember akkor járja leginkább a bolondját, vagy járhatja mással, mikor jól megy a sora.

Ugy van biz az. A dicsőség vadmézét üvegen keresztül sem nyalhatod addig, míg bele nem bolondultál valakibe, vagy valamibe; hol az édenkert ajtaján bukott angyal áll örül, ott csak az örül, aki örül.

Fogadni mernék, hogy Mahomed is a főnebbi okos bolond elvből indult ki, midőn Koránjában paradicsomot biztosít mindazon hiveinek, kik életükben legalább egyszer megkábulnak, vagyis a „Kába” nevű szent templomhoz, Mekkába zarándokolnak.

És ha igaz, hogy a „fehér” csár is szándékozik elkövetni azt a szörnyen okos dolgot, hogy talán megbolondul; akkor megerjük, hogy Muszka-

e mellett pápai tiszteletbeli kamarás, a Szent-István-társulat aligazgatója, a m. tud. akadémia levelező s a Kisfaludy-társaság rendes tagja volt. Költeményein kívül számos s igen elterjedt ének- és imakönyv jelent meg tőle. Különösen kiemelendő Katholikus egyházi énektár című munkája (Eger 1885.) százötven egyházi énekkel. Kiadta továbbá Szabó Imre szombathelyi püspök egyházi beszédeit a nép számára, Tarkányi munkásságának legnemesebb gyümölcsei azonban bibliai munkái. Bartakovits érsek megbízásából még 1852-ben megkezdte Káldy György jezsuita fordítása alapján a magyar biblia átdolgozását. E nagy munka felét Egerben, felét egyeki magányában végezte, hol 1857. eleje óta plébános volt. A pápa a szentírás jegyzetei fordításáért kamarásává nevezte őt ki, a király pedig 1868 évi májusban egri főegyházi kanonokká és végül a Szt.-István társulat a távozó Ipolyi püspök helyébe alelnökké választotta.

— Görgői és Klapka. Huszár István orsz. képviselő theaeistélyén Görgői Arthur Klapka György tábornok, a két jóbarát barminezhét év után találkozott. Megható volt látni a szabadságharc két hadvezérének elérékenykedését. Ott voltak a Görgöit rehabilitálni szándékozók mind.

— Mi mindent ki nem fundál a zsidó! Mellinger zsidónak, a ki Medvei nevet véve fel Esztergomnak hátat fordított állítólag ennek a zsidónak a fájja dicső munkára adta magát s díszére szolgál a Medvei nevének. Ugyanis ez a zsidó, t. i. Medvei Zsigmond hamis képesítési bizonyítványokat készít gépész lakatosok, gőzcsepplőgép és lokomobil vezetők számára, a magy. kir. áll. műegyetem igazgatóságának hamisított aláírása és pecsétjével. Egy példányát e hamisítványoknak magunk is láttuk a jár. szbiróságánál, mely köröztetés végett lett nevezett hivatalhoz a m. kir. áll. műegyetemi igazgatóság által áttéve. — Van-e aztán lelke az ilyen zsidónak? Egészen járatlan, tanulatlan mesterlegényeknek kiállítja a hamisítványt, nem gondolva meg, hogy a csalás büntényén felül hány ember életét veszélyeztetni gonoszul. Hja, zsidónál a geheft mindenek fölött való.

— Magyar jezsuiták. A Jézus társaság újonczai között két ősrégi magyar főúri család nevével találkozunk. Egyik a nagyszombati convictusban van. Neve: gróf Eszterházy Jenő, a veszprémi főispán fia, ki nagy vagyonát, magas rangját elhagyva, jezsuita lett. Jezsuitává lett még Almásy Sándor orsz. gyűlési képviselő fia: Miklós is, ki mint jeles zongora művész ismeretes, Bizonysok főúrra rá férne, hogy Istenhez térjen.

— „Hozomány.” Ily című sajtakaró fokhagyma szagu lapot adott ki pár jordan gyerek a napokban, melyben a főváros lipótvárosi részében nősülő zsidó emberek és kampók orru, nedános (hozományos) rüfkek neveit és vagyoni állását közli. Persze ez érdekes volt a — jordanokra, el is kapkodták. Fájdalommal láttuk, hogy azok, kik néhány év előtt sipoltak és handléroztak, hova tudtak jutni a csalással. Szapora ez a faj, mint baromfi, s mégis százezreket ad minden kölykének.

— Legszebb jubileum. Boleman István alsógyűződi derék plébános, plébánoságának 30 ik évfordulóját azzal ünnepelte meg, hogy az előtt egészen tót hiveit e nap magyar isteni tisztelettel örvendeztette

ország lesz legboldogabb; minthogy tudvalevőleg, a fejedelem példáján indul az ország. — A capite piscis. (Kancsuka!)

Lám, az óriások fejedelme, Herkules, szintén megbolondult, s Herától izgattaiva, örjögésében agyonverte feleségét és nyolcz gyermekét, — csak azután lett képes a tizenkét nagy munka végbevitelére!

Csoda-e, ha mostani „fiatal óriásaink” is oly gyakran szelid örjögésbe esnek és párbajban lövik agyon asszonyok miatt? A nagy Napoleon szerint ezt kellene tennie minden férfinak, ha nem félne a — pokoltól.

Tekintélyes modern psychologusok egybehangzó véleménye szerint: a paedagogiai bölcseségnek plus quam trés fort jelet adna az a közoktatásiügyi miniszter, ki elrendelné, hogy közép-tanodai nagyreményű ifjaink közül senki se nyerjen érettségi bizonyítványt addig, míg Petőfy örültjét egészen természetes virtuozitással el nem tudja szavalni. Hogy miér? arra főnebbiekben találhatsz feleletet.

Azert állítá Börne, vagy kicsoda, egész komolyan, hogy egy országban az a legérdemesebb hazafi (a humorista) ki a bolondok házat nemzeti színházá iparkodik változtatni.

En ugyan nem osztozom nézeteiben; mert a humoristánál sokkal érdemesebb honfiaknak ismerem azon obvie notus celebritásokat, kiknek az első országos rabbi-képezde létrehozása és „fölszenteltése” köszönhető. Névszerint: Tisza Kálmán, Trefort Agoston, Hoffmann Pál egyetemi nagyságos rektor, Jókai Móricz tiszteletbeli rabbi, Falk Miksa, Koha Sámuel, Ballagi Móricz, való-

meg. Megható volt hallani, a mint a hívek először énkeltek a templomban magyarul az „Im arczunkra borulunk“-ot. Ez után minden hó első vasárnapján magyar szónoklat s isteni szolgálat lesz. Ilyen p.p. kellene a magyar művelődés ügyének mentül több!

— **Utazó zsebmetszők.** Az iglói járásbíró-ságnál mult héten hurokra került három jó madár: Grosz, Kohu, Neumann! Ezek a zsidó atyafiak egy kémárki mészárosól a kassa-oderbergi vasuton 190 frtot loptak el Ezen zsidó emberbarátok állítólag egy 15 főből álló tolvaj — szövetkezethez tartoznak kik leginkább vasutakon indulóházaknál üzik mesterségüket. Mihelyt valamely pénzes embert észrevesznek addig kísérik, míg pénzt ki nem huzzák; e célból a vasuton vagy a vasuti állomáson tolongást idéznek elő vagy pedig vagonba szállnak az utassal és lesik meg el nem alszik. Ily módon lopták el 600 frtját egy Amerikából visszatérő lucsiszár gazdának. A hatóságok s a közönség éber figyelmébe ajánljuk a gazembereket.

— **Megszökött zsidó.** Egerből írják, hogy Fischer Móricz bor- és szesz-kereskedő 180,000 frtnyi váltó-adósságok hátrahagyásával megszökött. A kár leginkább egri pénzintézeteket ért. A mint megállapított a gazember Glasgowba utazott s onnan már hajtán Amerika felé vette útját.

— **A poloskák irtószere.** Mikor Ágai (Grünzweig Dalfit, a „Borsszemtelen Jankef“ re-veler szerkesztőjét Zarándi G. harmincz egyszerez felpofozta pimasz zsidó tolakodásaiért, s e marakodni szerető vadállat behuzta farkát, s e megbunyászkodott a bot és tenyér csattogására, a zsidó sajtó pedig ordított, feljajdult, de hát az ugatás nem hallatszott magasra. Ágainak méltó párja akadt Aradon, a „Paprika Janesi“ című zsidó zugfirka „redaktőr“-jében, a Székesfehérvárról oda tolonczolt, rovott előéletű Horváth (Hirsch) Vilmos személyében. Ez a jordán mákvirág a tiszaszlári ügy alkalmával csupa rebach kedvéért áttért a keresztény vallásra. „Riadó“ címmel revolverezett, majd ismét zsidó lett. „Elczip“-jának legutóbbi számában egy ottani huszár hadnagyról, Cordieről gyalázó sorokat közölt, s mikor Cordier és Popovits hadnagyok megjelentek nála, hogy a cikkecske szerzőjét kérdőre vonják, Horvát megijedt, s eltagadta, hogy ő irta volna. Erre a megsértett tisztet a „redaktőr“-höz méltó eszközzel, a kutyakorbács-csal cirizgattak körül az írói toll bitorlóját, s Ettinger cinkos társát. A revaleres szókni akart a megérdemelt jutalma elől, de Cordier még egy tenyérnyi hust is leszelt a zugirkász karjából, s nyugodtan távozott. Horvát pedig ordított gyilkost, rablót. Ez a tény, melyből a fejháborodott zsidó sajtó Bartha esetet fúj fel Kár volt azt a zsidót azonnal a pokolba nem expedálni.

Országgyűlés.

E hétre esik a közoktatási tárgya költségvetése tárgyalásának vége.

Az egyházi célokra előirányzott összegek között a zsidó „egyház“ részére is 5000 frt foglaltatik ezen tétel törlesztés br. Andreánszky Gábor következő beszéddel indítványozta:

T. ház! Nem akarom a közoktatási vita által már kissé fárasztott házat hosszabb fejte-

ságos rabbik, Mocsáry, Madarász új proféták, stb kik a nevezett új intézet fényes palotájának zárkóletéleti ünnepélyén néhány év előtt kimagaslottak a roppant tömegből.

Már, hogy e hazai kitünőségek mily érdemmel bírhatnak csak ezért is, azt megítélheti bárki, ha tudja, hogy abban az orsz. rabbi képezdeben a Talmud civilizáló dogmáit tanítják sz. István országának boldogítására (pardon, majd azt irtam, hogy „bolondítására.“)

Valóban mily tanok, mily dogmák! Nézzünk egy néhányat:

„Az égi iskola, melyben Isten az angyalokkal együtt üzi tanulmányait, a Talmud szerint Aschmodynak, az ördögök királyának is nyitva áll, ki naponkint től is száll az égbe és ott tanul“ — Ami pedig Leviathánt illeti, erről azt állítja a Talmud, hogy szájába egy 300 mértföldnyi hosszú hal belefér, s hogy e rengeteg nagysága miatt kénytelen volt az Isten Leviathánt nősténytől megfosztani, nehogy az ily óriási szörnyek elszaporodván, az egész világot felforgassák. — A nagy Isten tehát a himet kiherélte, a nőstényt pedig megölte és beszóva eltette az igazak lakomájára a Paradicsomban.

A Leviathánnal való boldog játszadozás azonban csak a jeruzsálemi templom pusztulásáig tartott. Azóta Isten nem játszik többé, nem is tánczol már egyelőre, mint egykor, midőn Evával eljárta az első tánczot, miután fölpipezte és háját befonta vala. Ellenkezőleg: a templom elpusztulása óta sir az Isten, mert ez alkalommal nagyot vékezett . . . Sőt az éj mindhárom részén át ül és ordít az Isten, mint egy oroszlány . . . Az oroszlány, melynek ordításához az Isten bün-

tesekkel jobban elszalasztani csak hozzáfűzőleg Veres József t. elvtársam tavali jeles beszédjéhez némely statisztikus adatokat akarok felhozni és abból a consequentiákat e tételre nézve röviden levonni.

Ezen adatok azon vaskos müből vannak véve, melyet a t. miniszter ur a közoktatás állapotról kiadott, melyet Pulszky Ferenc képviselő ur tegnap annyira kiemelt és melyről azon véleményben volt, hogy a könyvet az országgyűlési irományok tengerében ő fedezte fel mint felfedezte Columbus Amerikát.

El nem mulaszthatom itt kifejezni elismerésemet, hogy e kimutatásban a tanulók statisztikája felekezetiileg is ki van tüntetve.

Ez igen természetes, de azért a többi miniszter urak szakmájukban a statisztikát felekezetiileg kitüntetni bármily érdekes és tanulságos is legyen elmulasztják sőt azt készakarva titkolják.

Ezen kimutatás szerint az összes középtanodák gymnásiumokat és reálskolákat összevéve 2000 tanuló közt van: római katolikus 864, helvet református 199, ágost. evang. 225, mőzes-hitű 560.

De nézzük az egyetemet az I. felére 3342 hallgatójának majdnem 1/3 részét 1022 t. a mőzes hitűek teszik, az orvostudományi kar 1117 hallgatói közt 902 tehát több mint a fele zsidó.

Most nézzük mit áldoznak egyes vallásfelekezetek.

Evangelikus ágostai gymnásium volt 23, reálskola 2, evang. középtanodai tanuló 4200, református gymnásium volt 29, ref. középtanodai tanuló 5200, unitárius gymnásium 2, összes unitárius középtanodai tanuló 259, mőzes-hitű tanuló van 7551, zsidóközéptanoda egy sem.

Míg a többi felekezetek tetemes áldozatokat hoztak és hoznak a nemzeti kulturának, a zsidók teljesen kivánják magukat e téren is a teherviselés kötelességeiből, de seregeseen odátodulnak, midőn annak előnyeiben résztvehetnek. (Derűltség. Ugy van! a bal és szélső baloldal némely padjain.)

Ily túlellemességet csak a madárvilágban találunk, (Halljuk!) midőn a kakuk más madárnak a fészkebe tojja tojásait, (Derűltség.) és ezek szegények elég együgyűek kikölneni ez idegen tojásokat, ápolni és nevelni a telhetetlen kakukfiakat, míg végre is azok kitorják és kilövik ápoló szüleik édes magzatait a fészkekből. Egészben véve egy ösztönrel bíró madártól e kiköltés és felnevelés elég gyámoltalan eljárás, de hogy e madarak még adóznak a felüött kakukok külön céljaira, azt a szónok nem olvasta sehol. (Derűltség.)

Megdöbbenéssel kell azonban olvasni a magyar állam költségvetésében előirányzott 5000 frtot egy oly törvényes be nem vitt vallásfelekezet egyházi céljaira, mely nem is egyház, miután se feje, se egységes szervezete nincs (Ugy van! Ugy van! a bal és szélső baloldal némely padjain!) és még mindannak daczára, hogy két ségtelenül a leggazdagabb hívekkel bír. (Ugy van! Ugy van!) nemzeti közoktatási célokra semmit sem áldoz, tehát a vallásoktatás misszióját az államban teljesen elmulasztja (Ugy van! Ugy van! a bal és szélső bal némely padjain.) amilyen igazságosnak és méltányosnak találja azt, hogy ama felekezetek, melyek nemcsak saját híveik oktatására, de magára az egész hazai közoktatás oltárain is annyit áldoznak, mint például a protestánsok — amennyiben más felekezetieknek is

bánó szavai hasonlítatnak, Elai erdejéből való. Ezen oroszlányt egyszer látni kívánta a római császár (melyik?); elhozták tehát és mikor 400 mértföldnyire volt a várostól, akkorát ordított, hogy a viselősök mind csodaszülöttet hoztak a világra, és Róma falai összedőltek; 300 mfnyi távolban ismét ordított akkorát, hogy az emberek szem- és zápfogai mind kihulltak, a császár trónjáról lebukott és könyörgött: csak vezessék vissza az oroszlányt.“

Ilyenek a Talmud dogmái és titkai . . .

Morálja még szebb. Többi közt azt tanítja, hogy a keresztények kutyák, szamarak, disznók: csalni, ölni nemcsak szabad őket, de erény is! Dicsőséges rabiatus!

Ki nem látja tehát be: mily örvendetes dolog egy országra nézve valamely rabbikepezde létrehozása, főképp ha ismeri ama rendkívül igaz zsidó tant is, hogy a rabbinusok szava szent, anynyira, hogy: „még az Ursten is megkérdeteti a földön élő rabbikat, valahányszor az égben valami nehéz kérdés fölött akar határozni.“

Valószínű, hogy magyar nevünk külföldi büszkesége, Frankel Leo . . . szintén ilyforma rabbiában képezte ki magát valahol Franciaországban, hol a commune uralma alatt egész a miniszterségig vitte. Legdicsőbb munkája mégis a genti socialista-kongresszus, hol az ő elnökle alatt elhatározták, hogy a pápista mennyország örűltség, — eljen a pokol! — Nekik ez kell!

Okosabbat nem is kívánhatnak önmaguknak.

Ez is azt mutatja, hogy a föld hasonlít az országok telolydákhoz. A socialisták, zsidók, pogányok bolondoknak tartják a keresztényeket; a

megnyitják iskoláikat, vallás céljaikban az állam által seg-lyezettessenek — ép oly igazságtalannak tartja hogy a zsidók, kik a nevelés terén is munkálkodni, vetni és tiltetni soha de mindig aratni, szüretelni akarnak, Derűltség. Ugy van! a bal és szélső baloldal padjain.) egoisztikus vallásuk céljaiban az által istápolttassanak. Ezért el nem fogadja az izraeliták segélyezésére felvett öteze forint tété t, de ha már len véve ez az 5000 forint, adassék oda a nemzeti muzeumnak. Pulszky Ferenc tegnapi szép kérése folytán. (Élénk derűltség. Helyeslés a a bal- és szélső baloldal padjain.)

No hogy felforralt a beszéd Pulszky Ferencben a zsidó vért; felugrott prüskölt és fujt akár csak egy sebes mozdony. Az egész házat kicsapongó derűltségre keltette a szabadkőművesek vén atyamesterének gyarló dühöngése, midőn Calchas menyörgő masinájával s bádög villámaival fenyegeti az antisemitákat. Nevetett mindenki az antisemiták leghangosabban; hogy a többség megszavazta a tételt azt bizonyosan tudja mindenki ha nem mondanánk is.

Ezzel azután a kultusz és közigazgatási budget tárgyalása véget is ért.

A honvédelmi miniszter költségvetése, az ujonczok megszavazását tárgyzó javaslat két napot vett igénybe; az ellenzék részéről mind kettő ellen alapos érvek hozattak fel, de hát mit haszál érvekkel küzdeni, ha a többség szavaz s leszavaz. A költségvetési tárgyalások sorát ez idén az igazságügyminiszteri tárca költségvetése zárta be, s rövid egy óra alatt változatlanul el is fogadtatott, a dolog úgy esett meg, hogy Pauler miniszter súlyos betegségből csak alig épült fel, s botra támaszkodva jelent meg az ülésben, a személyileg köztisztületben álló agg férfiú állapota arra indította az ellenzék férfait, hogy ezuttal a méltó kritikától tartózkodjanak. Azonban a mi halad, nem marad, s nem is maradhat, mert igazságügyi állapotaink oly türethetetlenek, hogy azokat soká hallgatag mellőzni egyenlő volna választók iránt tartozó kötelesség megszegésével.

Mint hírlik a közigazgatási javaslatok tárgyalása márczius hó elején már kezdetét veendi.

Rablóvilág és rendőrség.

Egy hónapja mult, hogy Török János Budapest főkapitánya büszke öntudattal jelentette a főváros közigazgatási bizottságnak, hogy a közbiztonsági állapotok lényegesen javultak.

Midőn e jelentésre vetünk visszapillantást élénk színekben élesen látjuk ragyogni előttünk az ellentétet, mely a való és a papírra vetett szavak közt fölmerül. Egy hét és tizenhat nagyobb betörés! Egyik vakmerőbb, mint a másik; mintha csak az ország utolsó sőpredéke találkat adott volna magának a főváros palotái között, mintha összebeszéltek volna a betörő tolvaj urak, hogy a rendőrséggel szemben kimutassák, hogy még Török főkapitány előtt sem bírnak respectus-al. Vélük szemben nem nyujt biztóságot sem fal, sem vaspánt, sem a lakatok tömege. Senki sem tudja, hogy boltját, lakását gondosan elzárván, nem kell-e másnap üres szekrények előtt számíthatnia azt, a mi már nincs!

És a rendőrség? Ez oly nevetségesen tehetetlen, hogy a gonosztevők is viccelődnek vele a maguk otromba izlése szerint.

keresztények bolond-ágnak a világbölcséségét, a szabadkőműveséget, a hiteltlenséget, az atheista tudományt; Péter bolondnak ezimezi Pált, Pál Pétert, és így tovább . . . épen mint a Lipótmezőn. Még a nagy emberek is kénytelenek ösztözni e sorsban. Majd mindeniket rajongóknak, örűltnek tarták kortársai . . .

Nos stulti propter Christum! kiált föl az apostol. És ismét: „Kiket a világ balga tagoknak tart azokat választotta Isten, hogy megszégyenítse a böléseket! Kor. I. 1., 27.—27.)

Másképp nem lehet!

Bolondok nélkül nem élhetnének az ügyvédek, akiknek háza, egy angol közmondás szerint, a bolondok fejére van építve — Nem virágozhatnak a divat, mely maga is kitűnő bolondság. — Megbuktának a színházak, melyekben a leghatóságosabb jeleneteket idézik elő az örűlt hősök — Halálra uná magát minden nagy ur, amint látjuk a régi fejedelmek példájából, kik udvari bolondokat tartottak. — Elpusztulnának a bölésészeti iskolák, melyekről már Cicero megjegyze, hogy nincs olyan bolond vélemény, melyet egyik-másik nem védelmezett volna . . . Bolondság tartja fen a bölésészetet!

Azért csak viritson hóbortók bazsarózsája! Eljen Bernát Gazsi „feleségével“, a szamárkandi püspökkel együtt, amint magát nagy ösztönnel nevezi a gazsiadak összegyűjtője.

Irja naplójába minden felvilágosult ember Cato Censorinus e versét:

„Insiapiens esto, cum tempus postulat, sut res; Stultitiam simulare loco prudentia summa.“

R. F.

Ez türethetetlen állapot. A Thaisz Elek-féle régime alatt sem volt Budapest ilyen bakonybeli viszonyok között. A közönség érdeke kívánja, hogy magyarázatát adjuk a mai állapotnak a betörők és rablók szabad garázdálkodásának.

A mióta Török János a tetőtől-talpig gentleman hivatalnok átvette a főkapitányságot s az ezzel járó súlyos felelősségi tisztséget, furcsa átalakulás ment végbe. Azok a kitűnő erők, melyek bűnügyek vezetésében megbecsülhetetlenek voltak most irodai kényszer-munkára vannak kárhoztatva. A rendőrségi irodák most valóságos büroók, hol szépen fogalmazni a legfőbb érdem és kötelesség. Akták csomói közt görnyednek most azok az emberek, a kiknek nem szépirással, hanem a közbiztonsággal s annak ellenségeivel kellene foglalkozniuk. A vezető erők meg vannak bénítva — ez pedig oly tévedés, melyet ezer titkos rendőr sem bír kárpótolni. És hogy vagyunk már most ezekkel a titkos rendőrökkel az ugynevezett detektívekkel? Hát bizony úgy, hogy szerződötték „próba időre” 30—40 embert s ugyanekkor elbocsátottak 10—12 régi polgári biztost, a kik már ismertek a fővárosban csaknem minden tolvajt és professzionális betörőt. Az új próbaemberek nagyon tevékenyek — a semmittevésben és a félvilági hölgyek üldözésében! A betörőkkel és tolvajokkal ki törődik ity munka közepette?

Január hó végével egész csapata szabadult ki különböző fegyházakból és börtönökből a rovott előéletű embereknek. A legkisebb rendőri ismeret nélkül is tudja mindenki, hogy az ilyen alakokat nem szabad felügyelet nélkül hagyni. Hiszen a ki éveket töltött állami kószton vágyva vágyódik pénzre, hogy élvezhesse a koplalás után. Külföldön minden lépését szemmel tartják a kiszabadult fegyencnek. Nálunk senki sem törődik velük, sőt talán négy-öt ember akad a rendőrségnél a ki ösmeri őket. Hát biz azok éltek is az alkalommal! És garázdálkodnak tovább is, mert nincs a ki elfogja őket.

K i l e n c s z á z k ö z v e s z é l y e s e g y é n j á r m o s t a f ő v á r o s u t e z á i n . B e t ö r ő r a b l ó , t o l v a j , z e s b m e t s z ő — é s e h o r d á v a l s z e m b e n á l l l e g f ő l e b b t i z o l y f é r f i , a k i k é p e s t u l j á r n i a g o n o s z t e v ő k a g y a f u r t s á g á n

Tebát tenni kell valamit! Török főkapitány megmutatta, hogy erélye van, megmutatta, hogy jó adminisztrátor, most már mutassa meg — a mit először kellett volna — hogy jó rendőrkapitány is!

Kókay F.

VIDÉK.

D.-Földvár, 1886. febr. hó.

Megengedi tekintetes szerkesztő ur, hogy becses lapunk „Népjog” hasábjain néha-néha én is közölhessek egyet-mást.* Fájdalom, oly kevés Magyar hazánkban a melyben az ember egy-két igaz szót nyíltan elmondhat, és olyan még kevesebb, hol a hazafi vallásos szellem is otthon érezné magát.

E kevesek egyike a „Népjog”, mely híven címéhez a nép jogát képviseli a ronda semmi fajjal szemben, sok oly dolgot tár fel melyről tán e lap nélkül nem is szerezhetne a közönség tudomást. Hát legyen szabad egyszer-egyszer a leplet, hol egy, hol más gyalázatosságtól nekem is felbenteni.

Jelen korunkban oda jutottunk már, hogy a vallás, erkölcs, az erény, ma holnap üres hang, ismeretlen valami fog csak lenni, hol mindent megmetélező zsidó-korrupció folytán nemzetiség, hazafiság becsület barátság neveléses gunytárgyává lett, testvér, rokon, szülői fogalom értelmetlen szólamná, értéktelen frázissá aljasul, míg a szemtelenség, csalás, piszkos alávalóság, vallási közöny, ha nem tökéletes vallástalanság még. — Ma már az uralkodó elv: a kifecszamodott eszmék utáni kapkodás, a rideg skepticizmus uralja majd nem az egész világot. Oh erre büszkék is lehetünk! — igen műveltek lettünk, a sok szabadkőműves, és másoknak vallását rongáló zsidó üzelmek folytán sokra vittük már. A naponkénti sikasztások, posta rablások, közpénzek — árvák és özvegyek vagyonának elharácsolása, elprédálása, a törvényesség, fejedelmek és nagy emberek napirenden levő gyilkosságaiban már többször igen gyönyörű gyümölcsöket termelt a modern civilizáció szegényedő világ részünkön.

Ve gyünk csak első sorban, hogy állunk a vasárnapi munka szünettel!?

Eleget erőltették a dolgot; az előjárások nem sokra mennek, mert a zsidó urak ellentállanak pedig mai napság ezek kezében van a hatalom, a mit akarnak, az megtörténik, pedig ugyan csak ember legyen a ki kivihet valamit pedig a vasárnapi munkaszünetet a zsidó oraságoknak még oly nagy megbotránkozása dacára is törvénnyel kell elrendelni. Tartassék meg emberrel és így a kezére bizott állattal is a vasárnapi nyugidót és ha kevesebb lesz is a pálinkás boltos jövedelme, de a munkás erősödik, izmosodik, következképp a nemzet is tán szaporodik jobban.

Mert ha állatnak is kell a pihenő, hát még az embernek!?

*) Sőt kérjük keressen fel benünket minél gyakrabban. Szerk.

A sokszor hangoztatott, mindenben utánzandó, még parlamenti életünkben is példakép felállított Anglia, az ipar- és kereskedelem eldorádója, a civilizált kalmár nemzet, hol ipar-, kereskedelem is ezerszerre nagyobb lendülettel bír, mint minden más országokban, a munka sokkal sürögsebb, de a kenyér is sokkal szükségesebb, ott próbálna egy zsidó, vagy bárki a vasárnapot megszenteltelenítve embertársait megbotránkoztatni, majd megmutatná neki az utat, de nálunk nem csak ünnep- és vasárnapokon. — de még a nemzeti ünnepen, az ország minden keresztény vallás felekezetei által megült országos ünnepen, Szent István király napján is, egész nap buzát hordat, szalmával-szénával hajókat rakat a zsidó az egész világ szemé láttára, szűz Mária országa, szent királyunk által a keresztény Európa államai sorába helyezett szép Magyarországon... és ezt a százszerre nagyobb számú kereszténység eltűri!... ezt senki sem látja, erre nincs törvényes eljárás!?

De első sorban én azokat, kik, hogy többet ihassanak, ezért megszenteltették meg a vasárnapot, először ezeket büntetném legszigorban, miért, elmondom jövő közleményemben.

T. J.

KÖZGAZDASÁG.

Zsidó észjárás.

Deutsch Lipót gyufagyáros memorandumot nyújtott be a kormányhoz, melyben elpanaszolja a gyufagyárosok keserves állását elmondja, hogy ma már akkora „pakli” gyufát kell adni egy krajczárért, hogy a hozzá való egy krajczárba kerül.

Nyomban azután elő is áll a jószívű zsidó az orvossággal, ajánlja a kormánynak, miként a gyufagyártás egyedúrását az állam részére hozza be; ennek folytán vegye meg a mostani gyárakat, a gyártást pedig azután bizza egy konzorciumra.

Ez az egyszerűnek látszó javaslat nem tartalmaz lényegében sem többet sem kevesebbet, mint azon zsidó szándékot, hogy a keresztény ipart e téren is agyonnyomja.

Hát igaz, hogy a gyufagyártás ma már koránt sem jár azon elönnnyel, melylyel járt, persze hogy nem jár, mert a piszkos zsidó konkurrenzia agyon nyomta, a zsidó ebben a cikkben ép úgy mint bármely másban rosszat „Schund” ot állít elő, s e rosszat azután tömegesen dobja a vásárra megromtván ennek olcsóságával a jobb portékát. Azonban e cikkben a közönséget tartósan félre vezetni nem lehet; hasztalan kinalja a sok rossz gyufát olcsóért, hiába csinálja a reklamot, a rossz gyufa semmit sem ér, azért a közönség a jó nagyobb árat a sok de rossz tehát teljesen értéktelennél többre becsüli, inkább veszi A zsidó igyekezet tehát oda ezeloz, hogy az ajánlott konzorcium, mely a más áramlat szerint alig lehetne más, mint zsidó konzorcium, az állam monopolumárok köpenye által jogot nyerjen eddigi rossz portékáját jó áron eladni, s ez csak ágot a mennyire az még keresztény kezekben lenne, azokból teljesen kicsavarni.

A memorandumot a miniszter véleményadás végett az orsz. ipar egylethez tette át. Képzeltető, hogy Grosz-industói elleneink, — persze, hogy ismét zsidók — sietni fognak a kedvező véleményt megadni. Higyjük azonban annak elfogadására még a jelen kormány sem vetemedik.

— A phylloxera mult évi terjeszkedése. Az 1885-ik év száraz voltánál fogva nagyon kedvező volt e pusztító rovar terjedésére és nemcsak az eddigi zárlati csoportok körül öltött nagyobb mérvet, hanem még a legjelesebb és eddig vézmentes bortermő vidékeket is fenyegeti; sőt a világhírű bortermő Hegyalján is észleltetett annak jelenléte. Összesen a lefolyt évben a vészhozó rovar 129 községben lépett fel. Eddigél 280 községben volt, melyeknek beosztása eddig 20 zárlati csoportra terjedt, melyekhez most 18 új zárlati csoport járulván, összesen 38 zárlati csoportban nem kevesebb, mint 400 község van inficiálva s már részben tönkre téve.

— A malaczkok elválasztása. Azon mód, mely szerint a malaczkokat az anyatejtől elszoktatjuk, nemcsak a malaczkokra hanem az anyákra is kiváló fontossággal bír. Mindenekelőtt nem szabad az elválasztásnak nagyon korán történni, midőn a malaczkok még nem eléggé kifejlettek, azután ne válasszuk el egy kocznák mind a malaczkait egyszerre, hanem legelőször a legerősebbeket, aztán a gyengébbeket. — Az elválasztott malaczkoknak kezdetben adjunk elég tejet,

lisztet és darát langyos melegen és lássunk utána, hogy a malaczkoknak ne csak eléjük tegyünk el elegendő táplálékot, hanem azok azt el is fogyaszszák. A mikor a malaczkok már jól esznek, a tejet meg lehet ritkítani és olcsóbb tápszerrel helyettesíteni. Irót és aludtejet nem jó a malaczkoknak adni, mert hasmenést kapnak ezektől, ha mégis akarnánk a jelzett tápszerket a malaczkokkal értékesíteni, etessük olajpogácsával keverve, mi által az említett hátrány megszüntetettik.

— A nemes gesztenyefa. Gazdasági jelentősége úgy gyümölcsénél, mint fájánál fogva igen nagy. A gesztenyefa enyhe klímát szeret, mert késői fagyok nagyon ártanak neki, továbbá javára szolgálnak a szabad, szellős helyek és a káliban és mészben gazdag, valamint laza, mély talaj. — Legjobb 2—3 éves magoncokat ültetni, még pedig 40 cmnyi mélyen rigolozott ágyakba. A magoncok növesztését többszöri talajlazítás által nagyon elő lehet mozdítani. — A gesztenyefának jövedelmezősége messze felülmúlja minden más erdei fa jövedelmezőségét.

— Baromfi kedvelőknek. Az állatkert kiterjedt tyukászata, melyben a legkiválóbb haszon és dísz baromfi fajok vannak tartva és kitűnő példányokban képviselve, részint új fajok beszerzése, részint vérfrítésül és a hiányok pótlásul első rangu külföldi tenyésztőktől beszerzett egyedek által bármily igényeknek megfelelőleg berendeztetett, illetve kiegészítetett. Az okszerű baromfi tenyésztő közönség évről-évre fokozott mértékben keresi fel megrendeléseivel az állatkert tenyészdjéjét, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az hivatásának eleget tesz Tenyésztőiskola megrendeléseket már elfogad az igazgatóság, és árjegyzéket kívánatra küld bérmentve.

Budapesti tőzsde.

Érték-tőzsde.

— február 18-án.

A politikai események úgy szólva érintetlenül hagyták a tőzsdéket a lefolyt héten. A helyzet signatúrája egyébként még mindig a rendkívüli pénzbőség és ennek következtében a kamatlábnak szinte hallatlan csökkenése. A pénz olcsóbb mint valaha. Ennek dacára a spekuláció aránylag szerény körben mozog. A közönség állandóan tartózkodik az üzérkedés papírjaitól — helyesen teszi — és keresi, ha már kell, a biztosabb kamatot nyújtó járadékokat. E kereslet következtében természetes, hogy a mi aranyjáradékunk s a magyar papírjáradék árfolyama emelkedik.

Lapunk zártakor jegyezték a következő árat:

Magyar aranyjár. 4 ^o / _o	102.50
„ papírjáradék.....	93.50
Oszták hitelrészvény.....	298.20
Magyar hitelbank.....	304.50
Jelzálogbank.....	120.50
Magyar földhitelintézeti zálog levél 4 ^o / _o	97.—
Oszták-magyar bank zálog levél 4 ^o / _o	102.—
Cs. kir. kör. arany.....	5.86
20 frankos arany.....	10.90
Német márka.....	61.85

Gabona-tőzsde

Ismét néhány krajczárnyi javulás. Nem rohamos, de biztos haladás a megfelelő buza árak felé.

Lapunk zártakor jegyezték:

Buza, bántási.....	76—81 kg.	7.90—8.50
„ tiszavidéki.....	76—81 „	7.90—8.50
„ pestvidéki.....	76—81 „	7.90—8.50
„ fejmegyei.....	76—81 „	7.85—8.45
„ bácskai.....	76—81 „	7.90—8.50
„ északmagyarországi.....	76—81 „	7.50—8.10
rozsa.....	70—72 „	6.30—6.40
árpa takarmány.....	60—63 „	5.40—5.70
„ égetni való.....	62—64 „	6.—7.—
„ sörfőzdei.....	64—66 „	7.20—8.80
zab.....	39—41 „	6.30—6.80
tengeri új bántási.....	75 „	5.30—5.35
„ másnemű.....	73 „	5.25—5.30
küles.....	—	4.70—5.10
káposzta repce.....	— kg.	—
repce, új.....	— „	—

Marhavásár.

P o z s o n y , február 15-én. Fölhajtattott összesen 1741 drb hizott marha, köztük 1456 drb magyar ökör, 12 drb tehén, 8 bika, 17 bivaly; 211 drb német ökör, 22 tehén, és 15 drb bika. Árak jegyeztettek: magyar ökör 47—60 frt, német ökör 53—63 frt.

Felelős szerkesztő SZALAY KÁROLY.